

DOCENTUI JURGIUI BOJARSKUI ĮTEIKTAS ORDINO UŽ „NUOPELNUŠ LIETUVAI“ RITERIO KRYŽIUS

DOC. J. BOJARSKAS IŠKILMINGOJE CEREMONIJOJE SU PREZIDENTU V. ADAMKUMI

1966 m. jaunas absolventas su pagyrimu baigė KMI ir gavo gydytojo diplomą. Tai buvo tarsi impulsas toliau siekti mokslo aukštumų. Užsibrėžto tikslo vedamas gyd. J. Bojarskas 1968–1971 m. sėkmingai įstojo į Leningrado vaikų Medicinos instituto Vaikų ligų katedros aspirantūrą, ten apgynė disertaciją. 1977 m. jam suteiktas docento vardas. Doc. J. Bojarskas nuolat tobulino savo kvalifikaciją (JAV, Anglija, Vokietija, Švedija ir kt.), skaitė mokslinius pranešimus tarptautinėse ir Lietuvos gydytojų konferencijose, suvažiavimuose. Turintis didelį mokslo žinių bagažą, milžinišką klinicisto patirtį doc. J. Bojarskas buvo reiklus ir dėmesingas kitiems kolegoms, tapdavo dažno jų disertacijos vadovu. 1991 metais doc.

J. Bojarskas išrinktas Kauno medicinos akademijos Vaikų ligų klinikos vadovu ir juo buvo iki 2001 m., o nuo 2001 m. tapo Vaikų ligų klinikos Pulmonologijos sektoriaus vadovu.

Sunku apžvelgti visą mokslininko gydytojo praktiko ir visuomenininko veiklą, kai darbo stažas – 40 metų.

Docentas yra 204 mokslinių publikacijų, mokomųjų knygų, metodinių leidinių autorius. Doc. J. Bojarskui vadovaujant paruošta daug ikidiplominių ir podiplominių studijų programų studentams bei gydytojams.

Doc. J. Bojarskas ilgus metus buvo Kauno miesto ir krašto Pediatrijos draugijos pirmininkas, Lietuvos pediatrijos draugijos valdybos narys. Šiuo metu aktyviai dalyvauja Lietuvos pulmonologų ir alergologų, Lietuvos vaikų pulmonologų draugijų bei Europos respiratologų sąjungos veikloje.

Nuo 1976 m. doc. J. Bojarskas vadovavo vaikų lėtinių neinfekcinių ligų epidemiologiniams tyrimams tiek Kaune, tiek kituose Lietuvos miestuose, buvo tarptautinių studijų SPACE ir ISAAC koordinatorius Lietuvoje, o ir toliau vadovauja astmos tyrimams Kaune, yra Lietuvos Respublikos SAM konsultantas vaikų pulmonologijos klausimais.

Visi pažįstantys docentą J. Bojarską žavisi jo energija, principingumu, žmogiškumu.

Apibendrinęs ilgametę patirtį ir kauptas žinias, 2007 m. kartu su bendraautoriais doc. J. Bojarskas išleido mokomąją knygą „Vaikų pulmonologija“. Taigi labai džiugu, kad už ilgametę veiklą doc. J. Bojarskui 2007 metais Lietuvos prezidentas įteikė ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžius.

ALGIMANTO TARŪTOS JUBILIEJUS

Taip jau sutapo, jog 2007 m. rudenį vienoje įstaigoje buvo švenčiami 2 jubiliejai: 70 metų sėkmingai gyvuoja KMUK filialas Romainių tuberkuliozės ligoninė, o dabartiniam ligoninės direktoriui A. Tarūtai sukako 60 metų, iš kurių net 20 – vadovauja šiai ligoninei ir jos kolektyvui.

Gyd. A. Tarūta 1965–1971 m. studijavo KMI. Vėliau 1971–1978 m. dirbo KAK bronchologu, iš kur buvo pakviestas dirbti Romainių tuberkuliozės ligoninės vyr. gydytojo pavaduotoju gydymo reikalams. Buvusiam vyr. gydytojui K. Kavaliauskui išėjus į užtarnautą poilsį, ligoninės vairs buvo perduotas buvusiam pavaduotojui A. Tarūtai.

Tapęs vyr. gydytoju, A. Tarūta suprato, kad norint pasiekti gerų darbo rezultatų gydant tuberkulioze sergančius ligonius, reikia pačiam būti nepriekaištingos kvalifikacijos, rodyti pavyzdį ir reikalauti iš savo personalo to paties. Vyr. gydytojas A. Tarūta gerai žinojo, kad tik taip bus galima tikėtis rezultatų, pirmauti tarp šio profilio ligoninių. Ir jis neapsiriko – vėliau tai pasiteisino. Pirmiausia gyd. A. Tarūta stažavosi tuberkuliozės srityje Vilniaus, Rygos, Leningrado, Maskvos gydytojų tobulinimosi kursuose. Vėliau atsi-rado galimybę pasisemti patirties Europoje, Grenoblio ir Lilio universitetuose. Jubilias aktyviai bendradar-

biavo rašant straipsnius užsienio medicinos žurnalams bei Lietuvoje ruošiant konferencijų tezes ir metodines rekomendacijas.

1994–1996 m. jam buvo patikėtos šalies SAM vyriausiojo ftiziatrijos pareigos.

Ligoninės stacionarinės ir ambulatorinės pagalbos teikimo tikrintojai visada pabrėždavo labai gerus darbo rezultatus bei laimėjimus. Besigydantys ligoniai pripažindavo darbuotojų profesionalumą, pagalbinių personalo nuoširdumą ir rūpestingumą.

Savaime suprantama, kad užimant ligoninės vadovo pareigas nebuvo galima išvengti kasdienių didesnių ir mažesnių rūpesčių dėl materialinės bazės, finansinių galimybių, ūkinių problemų, bendravimo su ligoniais ir skyrių gydytojais. Tačiau jubilias A. Tarūta problemas išspręsdavo sumaniai ir atsakingai.

Daug sumanumo ir ryžto direktoriui A. Tarūta parodė spėsdamas dažnas ligoninės restruktūrizavimo problemas, surasdavo optimalius variantus.

Ir dar keli žodžiai apie gydytoją A. Tarūtą – jis dzūkas, o koks gi dzūkas be dainos? Labai dažnai pulmonologų vakaronėje suskamba gyd. A. Tarūtos dainuojama daina ir neretai prancūziškai.

Ilgiausių Jums metų!

KMUK FILIALO ROMAINIŲ TUBERKULIOZĖS LIGONINEI – 70 METŲ

2007 m. rudenį Romainių tuberkuliozės ligoninė atšventė 70-ies metų jubiliejų. Romainių tuberkuliozės ligoninė įkurta 1937 metais Draugijos kovai su tuberkulioze Kauno skyriaus iniciatyva. Ligoninei vieta parinkta toliau nuo miesto, gražiam Romainių pušyne, nes nuo seno buvo žinoma, jog nuo plaučių ligos geriausiai išgyjama sausuose pušynuose.

Pirmasis šios ligoninės vadovas buvo gydytojas L. Sipavičius, vėliau net 44 metus (1944–1988 m.) šiai ligoninei vadovavo Lietuvos nusipelnęs gydytojas Kazimieras Kavaliauskas, išplėtęs ją iki 400 lovų. Net ir šiame medicinos klestėjimo amžiuje tuberkuliozė buvo ir liko grėsminga liga, kasmet pasaulyje nuo jos miršta apie 3 mln. žmonių. Ne išimtis ir Lietuva – pas mus kasmet užregistruojama apie 3 tūkst. naujų susirgimų.

Tuberkuliozės ligoninė atlaikė daug įvairių reformų: tai plėtėsi, tai mažino lovų skaičių, tačiau materialinė bazė vis stiprėjo. Nuo 1989 m. ligoninei vadovauja rūpestingas ir sumanus direktorius gydytojas Algimantas Tarūta. 1946–1956 m. prie Romainių tuberkuliozės

ligoninės buvo prijungta Romainių kaulų ir sąnarių sanatorija. 1987 m. šios įstaigos vėl sujungtos. 1971 m. įkurta KMI tuberkuliozės katedra, kuri nuo 1992 m. veikia kaip Pulmonologijos ir ftiziatrijos klinikos padalinys.

2000 metais prie ligoninės prijungtas Kauno tuberkuliozės dispanseris, kuris nuo 2001 m. tapo ambulatoriniu ir diagnostiniu skyriumi.

2004 metais Romainių tuberkuliozinė ligoninė tapo KMUK filialu. Joje yra 250 lovų ir veikia 5 skyriai: 4 stacionaro ir 1 ambulatorinis-diagnostikos. Iš viso dirba 240 darbuotojų, iš jų 30 gydytojų. Ligoninė tapo puikia studentų, rezidentų ir gydytojų mokymo baze. Ligoniniai priimami ne tik iš Kauno apskrities, bet ir iš visos Lietuvos.

Negalima pamiršti to, kad ligoninė nebūtų pasiekusi norimų rezultatų, jeigu čia pasiaukojamai nedirbtų aukštos kvalifikacijos gydytojų kolektyvas, turintis daug patirties ir nuolat keliantis savo profesinę kvalifikaciją.

Parengė doc. **Jolanta Kudzytė**,
KMU Vaikų ligų klinika

TARPTAUTINIS SIMPOZIUMAS „PAPRICA“

DOC. B. SITKAUSKIENE IR PROF. J. CH. VIRCHOW

Alerginės ligos bene labiausiai Europoje paplitusios ligos, jomis serga daugiau nei 30 proc. populiacijos. Per pastaruosius dešimt metų vaikai suserga alerginėmis ligomis beveik du kartus dažniau negu anksčiau ir manoma, kad 2015 metais šia liga sirgs kas antras žmogus. Pastebėta, kad alerginės ligos ne visada laiku diagnozuojamos, nepakankamai kontroliuojamos ar net negydomos. Sprendžiant šią problemą svarbų vaidmenį vaidina Europos pirmaujančių mokslininkų grupių konsorciumas (GA2LEN), kurio pagrindinis tikslas – suvienyti mokslinių tyrimų pajėgumus, apibendrinti laimėjimus, suvienodinti klinikinės priežiūros standartus, skleisti informaciją visuomenei visuose Europos regionuose, siekiant pagerinti alerginių ligų gydymą bei profilaktiką. GA2LEN konsorciumo veikloje daly-

vauja 26 Europos universitetai, 50 bendradarbiavimo centrų, mokslo organizacijų ir pacientų organizacijų. Prieš vienerius metus Kauno medicinos universitetas (KMU) bei Vilniaus universitetas tapo GA2LEN partneriais.

GA2LEN centrai, atkreipdami gydytojų bei visuomenės dėmesį į didėjantį sergamumą alerginėmis ligomis, rengia mokslinius seminarus įvairiose šalyse. 2007 metų lapkričio pabaigoje Kaune ir Vilniuje vyko tarptautinis simpoziumas „PAPRICA“ (angl. *Prime allergy for primary care physicians*), skirtas bendrosios praktikos gydytojams. Simpoziumą organizavo Europos alergologų ir klinikinių imunologų akademija (EAACI), Lietuvos pulmonologų ir alergologų draugija bei GA2LEN projekto koordinatore KMU. Sveikinamąjį žodį simpoziumo svečiams tarė KMU Rektorius prof. Remigijus Žaliūnas, pranešimus skaitė specialistai iš užsienio: Philippe Eigenmann iš Ženevos universitetinės ligoninės, Johann Christian Virchow, Vokietija, Peter Schmid-Grendelmeier, Šveicarija, Jonathan Hourihane, Didžioji Britanija, Erkka Valovirta, Suomija. „PAPRICA“ simpoziume aptartos aktualios alerginių ligų diagnostikos, gydymo bei profilaktikos temos sulaukė didelio bendrosios praktikos gydytojų, alergologų ir klinikinių imunologų susidomėjimo.

Algirda Krišukėnienė,
KMU Pulmonologijos ir imunologijos klinika

PIRMOJI LIETUVOJE KONFERENCIJA KOSULIO KLAUSIM AIS

Kosulys – vienas dažniausių negalavimų, dėl kurių pacientai kreipiasi į gydytoją. Lėtiniu kosuliu skundžiasi nuo 3 iki 40 proc. gyventojų. Klinikiniais tyrimais jau išsiaiškintos dažniausiai kosulį sukeliančios priežastys. Deja, kaip rodo klinikinė gydytojo specialisto praktika, kosulį sukėlusią priežastį nustatyti sunku, o ir skirtas gydymas ne visada būna efektyvus. Kauno medicinos universiteto (KMU) Pulmonologijos ir imunologijos klinikoje jau keletą metų veikia modernus kosulio tyrimų centras, kuriame kvalifikuoti specialistai visapusiškai ištiria kosuliu besiskundžiantį pacientą, įvertina kosulio reflekso jautrumo kitimus ir paskiria tinkamą gydymą.

2008 m. rugsėjo 19 dieną Norviliškėse (Šalčininkų rajonas) Lietuvos Pulmonologų ir alergologų draugija bei KMU Pulmonologijos ir imunologijos klinika organizuoja pirmąją Lietuvoje konferenciją kosulio

klausimais „Kosulys gydytojo specialisto praktikoje“. Konferencija skirta vaikų ir suaugusiųjų gydytojams specialistams.

Pranešimus, skirtus aktualiausioms kosulio problemoms, skaitys Lietuvos specialistai bei vieni žymiausių pasaulyje šios srities ekspertų: profesorius P. Dičpinigaitis (Albert Einstein medicinos kolegija, Niujorkas, JAV) ir profesorius G. Fontana (Florencijos universitetas, Florencija, Italija). KMU Pulmonologijos ir imunologijos klinika jau keletą metų glaudžiai bendradarbiauja su profesoriumi P. Dičpinigaičiu, vykdydami bendrus mokslinius projektus ir skelbdami mokslines publikacijas.

Smulkesnė informacija apie konferenciją bus paskelbta Lietuvos pulmonologų ir alergologų draugijos tinklalapyje www.pulmoalerg.lt

Kristina Stravinskaitė,

KMU Pulmonologijos ir imunologijos klinika

BŪSIMŲ RENGINIŲ KALENDORIUS

Data	Renginys	Vieta
2008 04 23	Pirmoji Europos plaučių vėžio konferencija	Ženeva, Šveicarija
2008 04 26–29	Pasaulinis astmos ir LOPL forumas	Dubajus, JAE
2008 05 16–21	Tarptautinė ATS (angl. <i>American Thoracic Society</i>) konferencija	Torontas, Kanada
2008 05 23–24	Antrasis Baltijos šalių alergijos kongresas	Talinas, Estija
2008 05 30–06 03	ASCO (angl. <i>American Society of Clinical Oncology</i>) metinė konferencija	Čikaga, JAV
2008 06 05–09	FOCIS (angl. <i>Federation of Clinical Immunology Societies</i>) metinė konferencija	Bostonas, JAV
2008 06 07–11	XXVII EAACI (angl. <i>European Academy of Allergology and Clinical Immunology</i>) kongresas	Barselona, Ispanija
2008 06 12–13	HANNA (angl. <i>European Network on Hypersensitivity to Aspirin and other NSAIDs</i>) simpoziumas	Krokuva, Lenkija
2008 07 22–26	Imunologijos mokslinė tarptautinė FIRN (angl. <i>Frontiers in Immunology Research Network</i>) konferencija	Florencija, Italija
2008 09 19	Pirmoji Lietuvos konferencija, skirta kosulio problemoms	Norviliškės, Lietuva
2008 10 04–08	ERS (angl. <i>European Respiratory Society</i>) metinis kongresas	Berlynas, Vokietija
2008 10 25–30	CHEST (angl. <i>American College of Chest Physicians</i>) metinė konferencija	Filadelfija, JAV
2008 11	INTERASTHMA (angl. <i>International Association of Asthmology</i>) konferencija	Monte-Karlas, Monakas
2008 11 13–15	Torakalinės onkologijos daugiadisciplininis simpoziumas	Čikaga, JAV
2009 05 29	LPAD konferencija „Pulmonologija, alergologija ir klinikinė imunologija 2009“, skirta Lietuvos tūkstantmečiui	Kaunas, Lietuva